

Od autorky krimirománu Sebevražda

POHŘBENA ZAŽIVA

*Sedmý případ Hany Vítkové
a Davida Winklera*

VERONIKA MARTINKOVÁ

POHŘBENA ZAŽIVA

Copyright © Veronika Martinková, 2026

Design © Zuzana Bürger, 2026

POHŘBENA ZAŽIVA

*Sedmý případ Hany Vítkové
a Davida Winklera*

VERONIKA MARTINKOVÁ

*„Na řeči mě fascinuje to množství výrazů pro věci, které neexistují.
Třeba pravda, svoboda, spravedlnost.“*

— neznámý autor

Nahlédněte do mysli vyšetřovatelů nejzávažnějších kriminálních zločinů.

○ knize

Krimiromán POHŘBENA ZAŽIVA jsem začala psát v roce 2023 a dokončila jsem jej v roce 2025. Stejně jako v mých předchozích knihách se i zde objevují motivy vycházející ze skutečných kriminálních případů, které se udály právě v tomto časovém období. V POHŘBENA ZAŽIVA se však – oproti mým předchozím knihám – staly skutečné události výraznější součástí příběhu, i když jeho samotná podoba zůstává fikcí.

Detailnější informace k reálným případům, které se odrážejí v knize, naleznete v jejím závěru.

Užijte si čtení.

Prolog

Stála v místnosti ozářené slabým světlem z lampičky umístěné na nočním stolku a hleděla do temnoty venku. Nevadilo jí, že skrze ni nikam nedohlédne, protože se vůbec nezajímala o to, co se kolem děje. Neslyšela halasný hovor doléhající do pokoje zvenčí. Necítila vůni kouře pronikající dovnitř přes otevřenou ventilačku. Neviděla tmavý stín, který se mihl před oknem. Nevnímal hladký povrch dřevěného stolu, jehož se dotýkala konečky prstů. Žádný z těchto vjemů totiž nedokázal přehlušit tok jejích vlastních myšlenek.

Proč jí neustále všichni lhali? Proč se k ní chovali, jako by byla jen věcí, se kterou mohli dle libosti manipulovat?

Připadala si jako rekvizita v divadelní hře. Jako nepodstatná, zaprášená kulisa hodna zapomnění v momentě, kdy se zatáhne opona.

Byla tak pohroužena do úvah o svém životě, že nevnímala horké slzy kanoucí jí po tvářích.

I přes nízký věk si připadala, jako by měla odžito stejně, jako by jí bylo sedmdesát. A nešlo o šťastných sedmdesát let. Její život opravdu nebyl procházka růžovou zahradou. I když si to lidé v jejím okolí dost možná ani neuvědomovali.

Ona přesto – nebo možná právě proto – dál ochotně přijímala roli té normální holky a nedávala na sobě znát, jak se skutečně cítí. To byl možná ten problém, došlo jí. Pokud toužila po změně, neměla by se chovat tak, jak všichni chtějí. Měla by začít myslet na sebe. Nesnažit se ostatním vyhovět a dělat, co od ní očekávají.

Musí se přestat ohlížet na ostatní a musí převzít kontrolu nad svým zpackaným životem.

Jenže jak? Vědomí, že ví, co potřebuje, ale neví, jak na to, ji rozbrečelo. Už to nebyl jen tichý pláč. Rozvzlykala se nahlas a úpěnlivě. Tak moc, že neslyšela kroky tmavého stínu, které se zastavily ve dveřích pokoje.

Dominika

1. prosince, David

Seděl jsem v Robertově kanceláři a upřeně pozoroval flašku karibského rumu, která mu trůnila na stole. Měl jsem poměrně silnou chuť se napít. Přesto, když mi Robert před půlhodinou nabídl skleničku, jsem ho odmítl. Hlavně proto, že jsem včera slíbil Haně, že se už chlastu nedotknu.

Bylo mi čtyřicet dva. Jedno neúspěšné manželství jsem měl za sebou. I když jsme se s Tamarou nerozvedli, takže jsem byl vlastně pořád ženatý s matkou našeho osmnáctiletého syna Tomáše. Už pár let jsem ale žil s Hanou a naší dvouletou dcerou Aňou.

Osmnáct let jsem – s občasnými přestávkami – sloužil u policie. Jedna pauza nastala poté, co mě obvinili ze tří vražd. Další, protože jsem přešel na protidrogové. A taky jsem si párkrát vzal neplacené volno, abych mohl na léčení. Možná by se hodilo, abych si ho domluvil zase, napadlo mě.

Z přemítání o protialkoholní léčbě mě vyrušil Robert vracející se do místnosti.

S Robertem jsem před lety studoval práva. On je – na rozdíl ode mě – dokončil. A taky mi pomohl, abych neskončil v base za tři vraždy.

„Tak kdy ke mně nastupuješ?“ zajímal se Robert. Připomněl mi tím, že jsme se před pár dny domluvili, že skončím u kriminálky a budu dělat pro něj.

Ne že bych svůj odchod od policie plánoval zcela dobrovolně, ale brigádní generál Nagy – nový šéf krajského ředitelství – po mně chtěl, abych znovu prošetřil případ vraždy. Vraždy, za kterou před skoro

sedmi lety odsoudili jeho syna. Odmítl jsem ho. Protože mi došlo, že by mu nestačilo, kdybych dospěl ke stejnému výsledku, s jakým to původní vyšetřovatelé předali státnímu zástupci. A s jakým to uzavřel soud. Taký jsem tušil, že mé odmítnutí bude mít následky. V podobě vyhazovu. Takže jsem se ho rozhodl předběhnout a skončit sám.

Nagyovi se mě však nakonec přece jen podařilo *přesvědčit*.

„Promiň, ale musel jsem to přehodnotit. Zůstávám na ředitelství. Prozatím,“ zodpověděl jsem Robertův dotaz.

„*Musel přehodnotit?* Co to má znamenat?“ zajímalo ho.

„Nagy mě v podstatě vydírá. Pokud neprošetřím tu vraždu, vyhodí mě a Hanu přeřadí do školicího centra.“

„Má k tomu důvod? Myslím zákonný.“

Bylo mi jasné, že se ptá na důvod Hanina přeražení. Protože věděl, že jsem Nagyovi v minulosti podepsal nedatovanou výpověď. „Jo, důvod má, i když vykonstruovaný. Pursa měl vyslechnout jednoho chlapa. Neudělal to a hodil to na Hanu. Nagy si k tomu ještě něco přidal, takže jestli teď nebudu skákat, jak on píská, Hana skončí.“

„Hádám, že s Hanou ses o tu informaci nepodělil...“

„Hádáš správně. Už takhle má výčitky, že nezvládá skloubit práci a Aňu. Kdyby se dozvěděla, co vymyslel Nagy, rovnou by z ředitelství odešla.“

Robert pokrčil rameny. „Tak ať jde. Zabijete dvě mouchy jednou ranou. Ty se nebudeš muset nechat tlačit do vyšetřování uzavřeného případu a Hana bude mít čas na Aňu.“

Pozoruhodný náhled na věc. „Ty jsi měl s empatií vždycky problém, co? Pokusím se ti to vysvětlit na příkladu,“ reagoval jsem přátelsky. „Od základky jsi chtěl být advokát. Celý život jsi dřel na tom, abys tohle vybudoval.“ Rozhlédl jsem se kolem. „Co kdybych ti teď řekl, že se na to máš vykašlat? Nechat to být a věnovat se raději dětem?“

Usmál se. „Chápu, co tím chceš říct, ale je tady jeden dost podstatný rozdíl. Já jsem chlap. Já nebudu sedět doma, abych se staral o děcka. Na to mám Karolínu.“

„Hm. A Hana by na to mohla mít mě, kdyby mě Nagy nechal odejít.“

Teď už se Robert rozesmál nahlas. „Jako že zrovna ty bys dobrovolně odešel z kriminálky a zůstal doma, aby ses mohl věnovat dětem? Tohle ti fakt nežeru. Jak dlouho jsi zůstal doma po té žalobě? Půl roku? A zhruba stejně dlouho jsi vydržel na protidrogovém, než ses zase vrátil na ředitelství. Kromě toho si myslím, že minimálně jedno z tvých dětí by zrovna neocenilo, kdyby z tebe byla žena v domácnosti.“ Vzal ze stolu skleničku a na jeden zátah vypil rum, co v ní měl. „Když už je řeč o Tomášovi, ten kluk je – pokud jde o advokacii – po tobě. U práce přemýšlí víc než někteří mí koncipienti.“

Můj syn chtěl po gymplu studovat práva. Aniž bych to tušil, domluvil se před měsícem s Robertem, že u něj bude dělat brigádu. Nevadilo mi to. Vlastně jsem byl rád, že si to zařídil sám a nespolehal na mě.

„Co ten Nagyův synáček? Vážně vraždil?“ zajímalo Roberta.

„Podle důkazů, které jsem viděl, bych řekl, že jo.“

„To jeho otec asi nebude chtít slyšet, co? Jak se z toho míníš dostat? Ta vražda se ani nestala tady, ne?“ vypálil salvu otázek.

„Došlo k tomu před sedmi lety v Ostravě. Takže kdybys tam něco potřeboval vyřídit, můžeš se na mě obrátit. Budu tam teď docela často.“ Pokračoval jsem už vážně: „Chci vyslechnout Jakuba, to je ten Nagyův syn, a ostatní svědky. Na místě činu jich v době vraždy bylo asi dvacet. Šlo o partu vysokoškoláků, co slavila na chatě rodičů jednoho z nich.“

„Důkazy?“

„Výpovědi svědků. Jakub se totiž inkriminovaný večer pohádal s přítelkyní Dominikou. Seděli u ohně, takže je slyšeli všichni, co tam byli. Po té hádce odešla Dominika dovnitř chaty. Jakub vyrazil za ní. Ani jednoho z nich už nikdo z té partičky ten večer neviděl. Teda živé.“

Zhruba hodinu po jejich odchodu zamířil jeden páreček do chaty a v pokoji objevil Dominičino tělo. Byla už mrtvá. Vykrvácela z řezné rány na krku. Na místě se našel nůž s Jakubovými otisky. Obhajoba stavěla na tom, že se na něm nezajistily jen jeho otisky. Nůž byl totiž z chaty a pár hodin před vraždou na něj sahalo několik lidí, protože si chystali jídlo na grilovačku. Ne všechny otisky se navíc podařilo identifikovat.“

„Co vypověděl Jakub?“

„Podle něj vešel po hádce za Dominikou do chaty. Ona se ale údajně v pokoji zamkla. Pár minut stál přede dveřmi a snažil se ji přesvědčit, aby ho pustila dovnitř. Když to neudělala, opustil chatu, nastoupil do svého auta a odjel domů.“

„Viděl ho někdo?“

„Ne.“

„Časově jeho výpověď sedí?“

„Čas nic nedokazuje. Mohl stát za dveřmi a ukecávat ji k tomu, aby ho pustila dovnitř, nebo mohl vejít dovnitř a bodnout ji. Soudní určilo čas smrti na dobu zhruba odpovídající tomu, kdy odešla do chaty. Takže ji buď bodl on a pak odjel domů. Nebo odjel domů tak, jak vypověděl, za Dominikou do pokoje vešel někdo jiný a zabil ji. Jen netuším kdo. S nikým jiným se ten večer nepohádala. Bylo jí dvacet, sotva mohla někoho naštvat tak moc, že by ji chtěl zavraždit. Ještě k tomu v chatě plné pubertáků.“

„Proč se pohádala s Jakubem?“

„On tvrdí, že už si to nepamatuje. Podle svědků nejspíš proto, že si Dominika psala s nějakým klukem.“

„A psala?“

„Vyšetřovatelé nic nezjistili.“

„Odešel po ní a Jakubovi do chaty ještě někdo, než ji našli?“

„Jasně. Od jejich odchodu do nálezu těla uplynula skoro hodina. Ta děcka venku jen nesesedla a nepovídala si. Někteří si během té hodiny odešli užít do lesa nebo do chaty. Pár jich bylo v kuchyni. Každopádně byli všichni ožralí a zhulení. Průběh večera si moc nepamatovali a výpovědi různě měnili.“

„Ona byla taky ožralá?“

„Skoro půl promile.“

„Jaký debil to Jakuba obhajoval? Tohle je totiž dost málo na odsouzení.“

„Ještě jsem neskončil. Když přišli vyšetřovatelé druhý den ráno vyslechnout Jakuba domů, probudili ho. Vypovídal docela zmateně a popřel, že by se s Dominikou pohádal. Jakmile ho požádali o oblečení z předchozího večera, dal jim jen kalhoty, tričko a boty. Jenže podle výpovědí svědků měl ten večer na sobě červenou mikinu. Řekli si o ni. Chvilku ji hledal a nakonec našel v pračce. Vypranou. Předal jim ji. V laborce zjistili, že na ní bylo spoustu krve. Její množství a rozmístění odpovídalo tomu, že člověk, který ji měl na sobě, někomu protnul krční tepnu.“

„DNA?“

„Neprůkazné. Ale vzhledem k tomu, že měl Jakub mikinu celý večer na sobě, ráno po vraždě ji vypral a pak na ní laborka objevila krev, ji vyšetřovatelé použili jako důkaz jeho viny.“

„Na tu mikinu neměli povolení?“

Musel jsem se usmát, jak rychle se z *kámoše Roberta* stal *advokát Robert*.

„Povolení neměli, ale vydal jim ji dobrovolně,“ odvětil jsem.

„Kdyby skutečně vraždil, proč by jim mikinu tak ochotně předal? Řešil by to s otcem a ten by mu určitě poradil, aby s vyšetřovateli nemluvil a bez povolení jim nic nedával.“

„Jak říkám, byl ještě pod parou. A takhle přemýšlíme my dva. Dvacetiletý kluk asi hned neřeší povolení.“

„Dvacetiletý kluk, který vraždil a jehož otec je policajt, by podle mě neudělal, co se po něm chce, jen proto, že na něj houkne někdo z kriminálky. Navíc musel vědět, že ani po vyprání se té krve nezbaví.“

„Ještě ráno nadýchal skoro půl promile. Vyšetřovatelé se přiklání k tomu, že bodnul Dominiku a pak z místa odjel. Doma si všiml krve, tak dal mikinu vyprat. Vzhledem k tomu, že byl ožralý, mu nejspíš nedošlo, že se tím důkazů nezbaví.“

Robert se usmál. „Já bych ho z vyprání mikiny určitě nepodezíral. Dvacetiletý kluk přece nemůže vědět, jak se zapíná pračka.“

„Myslíš, že tohle mi při žádosti o obnovu procesu bude stačit?“ zeptal jsem se pobaveně. „A jen tak mimochodem, i Tomáš ví, jak se zapíná pračka.“

„Takové mrhání jeho talentem,“ politoval ho naoko vážně.

„Hlavně si tenhle svůj zcela irrelevantní názor nech, prosím tě, před mým synem pro sebe.“

„Vynasnažím se,“ ušklíbl se. Vzápětí se ale vrátil k tématu Dominičiny vraždy. „Být tebou, pořádně bych proklepl oběť. A všechny, co na té chatě byli.“

„Mám to v plánu. Jen se mi nezdá pravděpodobné, že by někdo z nich dostal Dominičinu krev na Jakubovu mikinu a pak mu ji ještě u nich doma zvládl vyprat.“

„Možná má pořádkumilovné přátele. Což mě přivádí k myšlence, že v tomhle směru ty můžeš být klidný. Kdybych na tebe něco takového chtěl hodit já, s práním bych se rozhodně neobtěžoval. Ani nevím, jak na to. Ledaže bych požádal Tomáše,“ rozesmál se. Pokračoval už vážně: „Jak Jakub vysvětlil tu krev? Byla vůbec jeho? Ta mikina myslím. A jestli skutečně byla jeho, mohla krev na ní být někoho jiného, a ne Dominiky?“

„Mikina byla Jakubova. Nejdřív řekl, že vůbec neví, jak se na ni mohla krev dostat. Při jednom z výslechů změnil výpověď a prohlásil, že mu Dominika dveře pokoje nakonec otevřela. Tekla jí krev z nosu, takže jí ji pomohl zastavit a pak odjel. U soudu to ale popřel a tvrdil, že v chatě s ní už mluvil jen přes dveře a že neví, jak se krev na jeho mikinu dostala. Jednou dokonce vypověděl, že Dominice byla u ohně zima, tak si mikinu asi sundal a dal jí jí. Ona ji nejspíš měla na sobě, když vešla do chaty. Jenže nikdo jiný tuhle verzi nepotvrdil. Navíc stopy krve, které se na mikině našly, nenasvědčovaly tomu, že ji na sobě měla oběť, ale tomu, že ji měl vrah. Znalci taky vyloučili, že by se na mikinu dostalo tolik krve, kdyby Dominice jen tekla krev z nosu.“

„Počkej, říkal jsi, že Jakub vypověděl, že té holce byla zima. A on si proto mikinu *asi sundal a dal jí jí*,“ zopakoval po mně.

„Přesně tak to řekl. Byl ožralý, průběh večera si zrovna detailně nepamatoval.“

„Ale pamatoval si, že nevraždil.“

„Ještě jsem s ním nemluvil, ale u soudu to tvrdil.“

Robert pár vteřin mlčel. „Tohle ti teda nezávidím. Jestli budeš něco potřebovat, dej vědět,“ pronesl nakonec.

Potřeboval bych si dát skleničku. Dvě. Nebo alespoň nějak elegantně vybruslit z téhle situace, do které jsem se s Nagyem dostal. Protože z toho, co jsem o případu zatím zjistil, jsem si byl skoro

jistý, že Jakub Nagy vraždil. A byl jsem si naprosto jistý, že jeho otec se s tímhle závěrem nespokojí.

1. prosince, Hana

Dnes jsem si vzala volno a strávila celý den s Aňou. Odpoledne jsme spolu vyrazily za mou kamarádkou Karolínou, která měla dvě děti zhruba v Anině věku.

Jakmile přede mě Karolína postavila hrnek s čajem a usadila se, zajímala se, jak to jde v práci.

„Začínám litovat, že jsem se tam vrátila. Nový ředitel je na mě dost vysazený. Na rovinu mi řekl, že jsem ženská, navíc matka, takže podle něj nemám u policie co dělat,“ svěřila jsem se jí.

„Cože? Tohle si přece nemůže dovolit. Měla bys to ohlásit,“ reagovala pohoršeně.

„Nemám důkaz, že mi to řekl. Oznámil mi to u sebe v kanceláři, nikdo u toho nebyl, a já jsem si jistá, že by mi to podruhé nezopakoval.“

„To je hajzl.“ Po chvíli pokračovala už klidněji: „Chceš, abych to probrala s Robertem? Třeba by ho napadlo, jak to řešit.“

„Ne, díky,“ odmítla jsem ji kategoricky. To poslední, co jsem potřebovala, bylo, aby se to dozvěděl Davidův kamarád.

Karolína to asi vytušila. „David to neví?“ zajímala se s úsměvem.

„Neví. Nechci ho do toho zatahovat. Měl by tendence to řešit. Ničemu by to nepomohlo, spíš by to celou situaci ještě zhoršilo.“

„Já bych ho nepodceňovala.“

„Nepodceňuju ho. Je mi jasné, že by to *nějak* zařídil. Jenže nechci, aby to dělal. Beztak toho udělal už dost.“

Na můj rozzlobený tón reagovala zdviženým obočím.

Došlo mi, že se potřebuju někomu svěřit. „Mám problém s tím, jak se chová v práci. Nespolupracuje s týmem. Nic nám neříká. Ano, má výsledky, ale za jakou cenu? Před pár dny odjel sám za podezřelým z několika vražd. Nikomu z oddělení to neřekl, jen tak se sebral a neozbrojený ho chtěl vyslechnout. Ten chlap ho málem zastřelil.“

„Nejspíš netušil, že může být nebezpečný,“ obhajovala Davida.

„Ten pachatel měl zbroják a David to věděl. Kdyby postupoval tak, jak se má, a řešil to s týmem, povolala by se zásahovka, aby toho chlapa sebrala. Rozhodně tam David neměl co dělat sám. Čekala bych, že bude zodpovědnější, když máme malé dítě.“

Karolína se napila z hrnku, který před ní stál. „Jak dlouho Davida znáš?“

„Asi dvanáct let.“

„Takže když jsi ho poznala, bylo Tomášovi kolik? Šest?“

„Jo,“ přisvědčila jsem. Nechápala jsem, kam tím míří.

„Změnil se David za těch dvanáct let?“

Už mi to došlo. „Neměnil. Jenže mně to jeho riskování asi nevadilo tolik, když jsme spolu neměli dítě.“

„Takže problém nebude v tom, jak se David chová. Bude spíš v tom, že ty o něj máš větší strach, protože nechceš, aby tvoje dcera vyrůstala bez otce stejně jako ty,“ shrnula.

Možná měla pravdu.

2. prosince, Hana

V sobotu večer, poté co Aňa usnula, jsme se s Davidem usadili v zimní zahradě. Já před krb, ve kterém plápolal oheň. Sledovala jsem, jak živel mění dřevěná polena ve spáleniště, a přitom si užívala teplo vznikající tímto nevratným procesem. Uvolnila jsem se a došlo mi, že jestli chci, aby mi David věci říkal – ať už ty související s prací, nebo ty se soukromím – taky bych k němu měla být upřímná.

„Nagy mi dal najevo, že mě na ředitelství nechce. Podle něj jsem matka, takže dost nevhodný materiál pro policii. Doporučil mi, abych šla dělat mluvčí nebo školit,“ vychrlila jsem na něj.

„Cos mu řekla?“

„Že o tom budu přemýšlet.“

„A budeš?“

„Nechci jít jinam. Jenom si nejsem jistá, jestli zvládnu být dobrá máma i vyšetřovatelka.“

„Zvládneš. A nezapomeň, že jsem tady taky.“ Mrkl na mě.

„Díky.“

Mlčky jsme pozorovali oheň. Po chvíli jsem promluvila: „Pokud jde o Nagye, neřekla jsem ti to dřív, protože nechci, abys to s ním řešil a dostal se kvůli mně do problémů.“

Rozesmál se. Zvedl ruce nad hlavu. „Rozkaz, majore Vítková. Nebudu se do toho míchat.“ Zvážněl. „Ale nemyslím si, že –“

Přerušil ho Tomáš, který se objevil ve dveřích.

„Ahoj. Tati, prosím tě, potřeboval bych zítra půjčit auto. Musíme se s klukama dostat na zápas. Už jsem jim slíbil, že je tam hodím.“

Vezmu si ho ráno a večer vrátím. Tak které můžu?“ Díval se střídavě na mě a na Davida.

„Ahoj Tomáši. Můžeš mi vysvětlit, proč přesně bych ti ho měl půjčovat? Měla by to snad být odměna za tvou vzornou školní docházku?“ zeptal se ho David se zájmem.

Tomáš pokrčil rameny. „Už jsem ti to vysvětloval. Neměli jsme nic důležitého. A jsem plnoletý, omluvenky si píšu sám, takže nechápu, proč je to problém.“

David se pořád držel svého lehce pobaveného tónu. „Problém to je, drahý synu, protože tady bydlíš a protože tě živím. A dělám to proto, abys ty mohl chodit do školy.“

Tomáš si k nám přisedl. „To sice máš pravdu, ale já jsem se neflákal. Pracoval jsem. Vlastně by se dalo říct, že mě ta práce připravovala na mé budoucí povolání víc než škola. Takže jsem logicky předpokládal, že s tím nebudeš mít problém, drahý otče,“ oznámil mu už taky s úsměvem. „Takže co to auto? Můžu?“

„Prokaž mi laskavost, příště nic nepředpokládej a raději se mě zeptej.“

„Jasně. Co to auto?“

„Můžeš moje. Jen pamatuj na to, že si zkontroluju nádrž a ty mi dotankuješ, co pojedete.“

„Mám já to ale těžké dětství,“ postěžoval si teatrálně Tomáš.

„Netvrdil jsi před chvílí, že už jsi plnoletý? Tak jaké dětství?“

Tomáš se rozesmál. „Ty ses fakt měl věnovat advokacii. Slovíčkaření ti jde skvěle. Za auto díky.“ Zvážněl. „Když už jsem to načal, tak jsem přemýšlel, že Hana má dvě auta. A že bych si tím pádem od ní mohl koupit oktávku. Co?“ Pohled přesunul na mě. „Stejně s ní už nejezdíš. Zjistil bych, za kolik se ten rok výroby prodává, a domluvili bychom se, že bych ti ji splácel. Robert platí dobře.“

A kdybys měla přece jen obavy, zaručí se za mě táta.“ Už zase se mu na tváři rozlil úsměv.

Obdivovala jsem, s jakou lehkostí a bezprostředností si zvládl říkat o věci, které chtěl. Navíc to uměl podat takovým způsobem, že člověk měl chuť mu vyhovět. Tušila jsem, že tenhle povahový rys má spíš po Tamaře. David si věci řešil sám. Často i tehdy, když to nebylo vhodné. Zase jsem si vzpomněla na práci.

„Co ty na to, Hani?“ přiměl mě Tomáš vrátit se zpět do zimní zahrady.

Než jsem stihla odpovědět, reagoval David: „Probereme to.“

Tomáš si nahlas povzdychl. „Budu řídit opatrně. Nebudu riskovat, jezdit rychle nebo snad pod vlivem omamných či psychotropních látek. Exkurze u tvého kolegy mi fakt stačila. Vlastně se divím, že po tom, co jsem viděl ta videa, mám ještě vůbec odvahu sednout za volant.“

Narážel na to, že hned potom, co si udělal řidičák, ho David vzal na pár hodin za šéfem dopraváků.

„Já doufám, že všechno to, co jsi teď vyjmenoval, zvládneš i zítra s mým autem,“ prohodil David. „Tvoje auto probereme později. Dobrou noc.“

„Dobrou. A děkuji, Hani, že se za mě přimluvíš,“ prohodil Tomáš, než stihl zmizet uvnitř domu.

„Pokud s tím budeš souhlasit, a Tamara,“ dodala jsem okamžitě, „klidně Tomášovi oktávku nechám,“ řekla jsem Davidovi.

David mi poté, co se narodila Aňa, koupil nové – dle jeho slov – bezpečnější auto. Takže jsem za volant své deset let staré oktávie už moc často nesedala. Neprodala jsem ji nejspíš jen z nostalgie. Bylo to moje první nové auto, které jsem si koupila, a nechtěla jsem se jí jen tak vzdát. I přesto, že jsem si uvědomovala, jak neekonomické

to je. Kdyby s ní jezdil Tomáš, možná bych se kvůli tomu necítila tolik provinile.

„Díky za nabídku, probereme to,“ reagoval David.

„O co šlo s tou školou?“ změnila jsem téma.

„Týden tam nebyl a dělal nějaké věci pro Roberta,“ vysvětlil. „Volala mi to včera Robertova asistentka, protože jí bylo podezřelé, že Tomáš všechno stihl tak rychle zpracovat. Mluvil jsem s jeho třídní a ona mi potvrdila, že nebyl celý týden ve škole.“

Že Tomáš dělá brigádu u Roberta, protože chtěl jít z gymplu na práva, jsem věděla. Ale nechápala jsem, proč by kvůli tomu kašlal na školu. „Robert na něj tlačil, aby to stihl?“ tipovala jsem.

„Ne. Tomáš mi řekl, že to bylo jeho rozhodnutí, protože prý rychle potřeboval peníze na lyžák do Itálie.“

„Tamara mu ten kurz nezaplatí?“ Překvapilo mě to. Před týdnem kvůli tomu volala Davidovi a trvala na tom, že všechno vyřeší.

„Zaplatí. Jenže on sháněl prachy na kurz pro Elišku,“ objasnil mi. „S tebou se ta holka baví. Co o ní víš?“ zeptal se po chvíli.

„Netvrdila bych, že baví. Víím jen, že jsou spolu. A že chodí s Tomášem do třídy. To je všechno.“

Zbytek víkendu jsem si ale Elišky víc všímala. Navíc mi došlo, že poslední měsíc je u nás nejspíš pořád.

Dřív jsem si to neuvědomovala. Asi i proto, že když jsme se s Tomášem a Davidem vrátili ze Švýcarska – já v sedmém měsíci těhotenství – a začali řešit, kde bude mít naše dcera pokoj, přišel Tomáš s tím, že se nastěhuje do stodoly za domem a dítěti uvolní svůj pokoj.

Stodolu David zrekonstruoval původně jako zašívárnu pro sebe, ale s Tomášovým návrhem souhlasil. Jediný, kdo s tím měl problém, jsem byla já. Nechtěla jsem, aby měl Tomáš pocit, že ho ještě

nenarozené dítě o něco připravuje. Davidův syn mě však ubezpečil, že mu to nevadí. A se smíchem dodal, že o něm aspoň nebude mít táta takový přehled.

Takže většinu času – pokud se nepotřeboval najíst – trávil Tomáš mimo dům. Přítomnost jeho přítelkyně Elišky u nás jsem proto tak moc nevnímala. Taky jsem si teď vzpomněla, že Eliška je o pár měsíců mladší než Tomáš, takže jí ještě nebylo osmnáct. Jak to, že se její rodiče nestarají o to, kde jejich dcera tráví čas?

3. prosince, Hana

V neděli odpoledne se počasí umoudřilo natolik, že David vzal Aňu na zahradu.

Já jsem uklízela v patře. Když jsem sešla do kuchyně, všimla jsem si Elišky postávající u francouzského okna a hledící ven.

Chtěla jsem pokračovat v chůzi, ale něco v tom, jak nehnutě tam stála, mě přimělo se zastavit. Po pár vteřinách jsem navíc zaznamenala, na co se dívá.

Na zahradě byl i Tomáš. Házeli s Davidem Aně míč, který ona nechávala spadnout na zem. A očividně se tím velmi dobře bavila. Když se Tomáš rozběhl za kutálejícím se míčem, propukla v hlasitý smích doléhající ke mně i přes zavřené dveře zimní zahrady.

Nechápala jsem, proč Eliška stojí tady a nepřidá se k nim. „Běž za nimi,“ pobídla jsem ji.

Trhla sebou a s vyděšeným výrazem se na mě otočila. „Ne... já jsem... měla jsem žízeň, chtěla jsem...“ začala koktat. Přitom se pravou rukou pokoušela otřít slzy kanoucí jí po tvářích. Rychle se ke mně zase otočila zády.

Napadlo mě, že se pohádala s Tomášem, proto pláče.

Pohled mi padl ven na Davidova syna. Tvářil se šťastně. Nezdálo se, že by mezi ním a jeho přítelkyní došlo k nějaké výměně názorů.

„Co se děje, Eliško?“ zeptala jsem se.

„Nic,“ odpověděla okamžitě. Její plačtivý tón ovšem nešlo přelechnout.

Ona byla v domě a sledovala Aňu, se kterou si na zahradě hrál její otec a bratr. Měla všechnu jejich pozornost a lásku. Najednou jsem pochopila, proč se Eliška rozplakala. Závíděla tomu dvouletému dítěti to, co sama neměla. Nebyla to však zlá emoce. Byla jen plná smutku, protože si přála, aby pro svou rodinu byla stejně důležitá.

Vzpomněla jsem si na mámu, tátu a sestru. Moc dobře jsem Elišce rozuměla. Ty pocity už zmizely, ale když jsem byla mladší, často jsem se přistihla, že závidím Karolíně její rodinu.

Po tátově sebevraždě jsem s tou její trávila spoustu času. Pro Karolíniny rodiče to tak pár let asi bylo, jako by měli dcery tři. Byli na mě milí, pomáhali mi a podporovali mě. A já jsem se občas přistihla, že myslím na to, jak je nefér, že nemám stejně milující rodinu jako Karolína. Závíděla jsem jí i její sestře a někdy si přála, aby ony dvě byly dcerami mých rodičů a já dcerou těch jejich.

Často jsem taky přemýšlela o tom, co jsem udělala špatně, že se zabila sestra i táta. A mámu jsem nezajímala.

„Zajedeme si do města. Na nákupy,“ vychrlila jsem. Chtěla jsem s Eliškou mluvit o samotě. A taky jsem se potřebovala přestat utápět ve vzpomínkách.

Eliška na mě upřela oči mokré od slz. „Já nemám peníze,“ pronesla zaskočeně.

„Já jo,“ mrkla jsem na ni.

Nedala jsem jí šanci protestovat. Vyšla jsem na zahradu a oznámila mužskému osazenstvu, že jedu s Eliškou nakupovat. Než stihli zareagovat, byla jsem zpátky v kuchyni.

S Eliškou jsem už strávila přes dvě hodiny. Za tu dobu se stihla uklidnit.

Seděly jsme v útulné kavárně a já jsem zrovna skončila s vyprávěním o své rodině. Napadlo mě, že se chovám jako David. Říkával,

že pokud chci u výsledku někoho rozmluvit, musím mu o sobě taky něco říct. Doufala jsem, že mé chování k Elišce by nikdo nedegradoval na stejnou úroveň jako to jeho, když vyslychal kriminálníky. Já jsem ji nechtěla z ničeho obvinít, chtěla jsem jí pomoci. A dokud nezjistím, co ji trápí, nepodaří se mi to.

„Bylo ti líto vidět Aňu, jak si hraje na zahradě s bráchou a tátou?“ začala jsem opatrně.

Chvilí se dívala na poloprázdnou sklenici před sebou. Pevně ji oběma rukama uchopila, než přesunula pohled svých modrých očí mým směrem.

Došlo mi, že je stejný typ jako Tamara. Modré oči, rovné tmavé vlasy, štíhlá, hezká. Ano, Davidova zákonná manželka – nechápala jsem, proč se ještě nerozvedli, když už spolu pár let nežili – byla velmi atraktivní.

Eliška mě vyrušila z myšlenek: „Spíš jsem záviděla Tomovi. Ani si neuvědomuje, jaké má štěstí, že může být se svým tátou. Že mu jeho máma nezakazuje vídat se s ním.“ V očích se jí zaleskly slzy.

„Tobě to máma zakazuje?“

Jen pokrčila rameny.

Vybavila jsem si, že poté, co se Tamara odstěhovala s Tomášem do Švýcarska, ho David skoro půl roku neviděl. Netušila jsem, jestli o tom Eliška ví, ale potřebovala jsem ji nějak uklidnit.

„No, on Tomáš s tátou taky nějakou dobu nebyl, když se odstěhoval s mámou do Švýcarska,“ nadnesla jsem a čekala, jak zareaguje.

„Já vím. Jenomže jeho táta za ním pak přijel.“ Na chvíli se zamyslela. „Vlastně ho máma odvezla do Švýcarska, protože ho u sebe chtěla. Záleželo jí na něm. Jakmile se Tom rozhodl vrátit se sem za tátou, nebránila mu. A jeho táta ho u sebe nechal.“

Nerozuměla jsem tomu. Pokud jí její máma bránila vídat se s otcem, proč by se pak dceři nevěnovala? Kde je vůbec její otec, že se o kontakt s dcerou nepokusil on? Nechtěla jsem se zeptat tak napřímo. „Táta odjel do ciziny?“ zkusila jsem to oklikou.

„Ne. Je ve vězení,“ odpověděla bez zaváhání. Smutek, který byl doteď v jejím projevu patrný, vystřídal vztek.

„Promiň, nechtěla jsem být netaktní,“ omluvila jsem se okamžitě.

Pár minut jsme pak seděly mlčky. Přemýšlela jsem, co by udělal David, aby ji rozmluvil. Nakonec jen stačilo počkat.

Eliška promluvila sama od sebe: „To já se omlouvám. Neměla jsem tak vyjet. Jste na mě všichni hodní. A je od vás super, že mě u sebe necháváte.“

Nekomentovala jsem, že ani já, ani David to neděláme vědomě. Spíš jsme si nevšimli, že je tam tak často.

Pokračovala: „Někdy mě napadá, že si to ani nezasloužím. Hlavně že se ke mně tak hezky chová Tom. Znáám ho vlastně už od první třídy, ale nikdy jsme nebyli přátelé. Pak odjel do Švýcarska, a když se vrátil, asi jsem ho trochu přehlížela. Víš, nevěděla jsem, co si o něm mám myslet. Byl dlouho pryč, změnil se. Zároveň to pořád byl ten spolužák, kterého jsem znala odmala. Syn policajta,“ zarážila se. „Promiň. Nemyslela jsem to zle. Já jen, že z pana Winklera jde někdy trochu strach. Pořád u sebe nosí zbraň, boxuje a tak,“ dodala s úsměvem.

Nevyvracela jsem jí to a neřekla, že David si služební zbraň – stejně jako ostatní kolegové – nechává v trezoru na ředitelství a domů ji nenosí. Vlastně ji nechával v tom trezoru i většinu pracovní doby.

Eliška si objednala ještě jednu kolu a pak se zase rozpovídala: „Vím, že pana Winklera falešně obvinili, když jsme byli v devítce.

Jeden kluk ze třídy se kvůli tomu do Toma dost navážel a pár dalších spolužáků se taky přidalo. Nepřišlo mi to fér, ale nechtěla jsem nic říkat, protože jsem měla strach, že by se se mnou nebavili. Byla jsem sraab. Tom se s tím klukem popral a od té doby od něj měl pokoj. Ostatní taky zmlkli. Chtěla jsem se Tomovi omluvit, že jsem se za něj nepostavila, ale zdálo se mi to trapné. Chvíli nato odjel do Švýcarska a já jsem ho pár měsíců neviděla. Ani jsem nevěděla, že ho taky vzali na gympl. Zjistila jsem to až v září ve třídě, když jsem do něj málem vrazila ve dveřích.“ Zase se usmála. „Najednou mi připadal jiný. Dospělejší. Rozumnější. Hezký.“

Neuniklo mi, že přitom zčervenala.

„Jenomže Tom si mě nevšímal. Začala ho balit Viky ze třídy. Chodila kvůli němu na fotbal a sledovala stejné seroše jako on. Podle mě to bylo trapné, jenže to byla kámoška a nechtěla jsem jí nic říkat. Ona nám vykládala, že s Tomem chodí, ale on tvrdí, že s ní nikdy nechodil.“

Musela jsem se bránit úsměvu. Eliška to brala vážně a já jsem její první velkou lásku nechtěla zlehčovat. Nakonec jsem za to byla ráda, protože děvče proti mně zvážnělo.

„Minulý rok v červnu tátu odsoudili za podvod. Pár dnů nato jsem přišla do školy. Holky stály v hloučku u mé lavice. Nechaly mě vejít do třídy a pak se rozestoupily. Na lavici jsem měla postavenou ptačí klec. Všichni se začali smát. Viky si to navíc celé natáčela. Řekla, že mi to připravily, abych si představila, jak teď bude žít můj táta.

Nebyla jsem schopná na to nic říct. Jen jsem tam stála jako idiot, mlčela a chtělo se mi brečet.

Najednou se vedle mě objevil Tom. Oznámil Viktorii, že jestli si myslí, že tohle je vtipné, je úplně mimo a dost přestřelila. Řekl jí, aby to video okamžitě smazala. Udělala to. Pak mě vytáhl na chodbu

a prohlásil, že jsou to slepice a mám je ignorovat. Taky mi připomněl, že on si podobný problém s Marcinčákem vyřešil tak, že mu dal přes hubu, jenže ode mě by prý nebylo vhodné, abych mlátila Viky.

Podařilo se mu mě rozesmát, ale stejně jsem byla dost v háji a zpátky do třídy se mi vůbec nechtělo. Asi to na mně bylo vidět, protože jakmile zazvonilo, zeptal se, jestli jdeme zpátky. Když jsem neodpověděla, chytil mě za ruku a vyrazil pryč. Vyšli jsme až před školu. Tam mi řekl, že už máme uzavřené známky a můžeme si dát den voraz.

Byli jsme na zmrzce. Vzal mě na motokáry. A pak jsme se procházeli kolem přehrady a on mluvil o svém tátovi. O tom, že měl strach, když mu hrozilo vězení. Ale prý se to nedalo srovnat s tím, jak moc se o tátu bál, že umře po tom, co ho pobodali. Měla jsem pocit, že jsem konečně s někým, kdo mi rozumí. Cítila jsem, že to byl jeden z nejhezčích dnů, jaký jsem za posledních pár let zažila.“

Věděla jsem, že pro Tomáše měl nepřijemnou dohru, protože mu David zakázal týdenní fotbalové soustředění. I když to vlastně nebylo kvůli jednomu dni za školou, ale proto, že si to Tomáš omluvil sám a doufal, že si toho David nevšimne. Měl smůlu, všiml. Vybavila jsem si, že když se ho David zeptal, proč nebyl ve škole, řekl mu Tomáš, že se mu prostě nechtělo. O Elišce nepadlo ani slovo. Po kom to zamlčování důležitých věcí tak asi mohl mít?

Eliška pokračovala: „Druhý den ráno mě před školou napadlo, že si Tom možná rozmyslel přátelství se mnou. Lituje toho, že se za mě postavil, a teď se ke mně ve třídě nebude vůbec hlásit. Zůstala jsem stát na schodech a nemohla pokračovat dál.“

Vzpomněla jsem si na soustrastné pohledy spolužáků po tom, co se zabila sestra a pak táta. Sice se mi neposmívali, ale taky jsem měla často chuť do školy vůbec nechodit.

„Tom mě na těch schodech potkal, vzal mě kolem ramen a spolu jsme vešli dovnitř. V podstatě se mnou byl těch čtrnáct dnů do konce školního roku skoro pořád. Já jsem pak na začátku prázdnin odjela k sestřenici do Německa. Když jsem se vrátila, byl Tom ve Švýcarsku. Měla jsem strach ze začátku školního roku, ale Tom se mi na konci prázdnin ozval a chtěl se sejít. Šli jsme ven a od té doby spolu chodíme,“ zakončila s úsměvem.

Mně však moc do smíchu nebylo. Bylo mi jí líto. A to mi ještě neřekla všechno. Pořád jsem totiž nevěděla, proč u nás bývá tak často ani proč její otec nepožádal ve věznici o návštěvy dcery. Bylo jí víc než patnáct. Ani by nemusela žádat matku nebo jiného příbuzného o doprovod.

Rozhodla jsem se jí na to zeptat. Začala jsem otcem.

„Nevím. Máma mi nejdřív tvrdila, že to nejde. Když jsem si zjistila, že lže, a konfrontovala ji, odbyla mě s tím, že si táta o mé návštěvy nepožádal. Nevím, jestli je to pravda, nebo ne,“ dodala už zase smutně.

„A proto se mámě vyhýbáš?“ zajímalo mě.

Chvilí zvažovala odpověď. Pak mi řekla, že bychom už měly jít, protože Aňa by měla za chvilí večeřet. Vstala od stolu.

Já jsem pořád seděla. Vzpomněla jsem si na její oslovení Davida. Bylo pro mě zvláštní slyšet někoho mluvit o něm jako o *panu Winklerovi*. Byla jsem zvyklá, že pro známé a kolegy je to David. Pro ostatní lidi, kteří ho osobně neznali, kapitán Winkler.

„Myslím, že pan Winkler zvládne Aňe nachystat večeři. O to bych se nebála.“ Znovu jsem se jí zeptala, proč se mámě vyhýbá.

Zůstala stát. Dívala se do země. Rukama křečovitě svírala opěradlo židle před sebou. „Když tátu zavřeli, začala máma pít,“ špitla.

Zajímalo by mě, jestli ví, že toho s Tomášem mají společného víc, než mi zatím řekla. Ale že měl David problémy s alkoholem,

jsem vytahovat nechtěla. „To mě mrzí,“ reagovala jsem místo toho. „Nemá nějaké příbuzné, kteří by jí mohli pomoci?“ *Nebo si tě vzali k sobě?* To jsem už nahlas nevyslovila.

Jen zakroutila hlavou. Alespoň však uvolnila sevření opěradla. Židli trochu odsunula od stolu a zase si na ni sedla. „Nejde o mámu. O to, že pije. To mi zas tak moc nevadí. Jenže ona si našla přítele. Nastěhoval se k nám. A on se chová...“ odmlčela se, „divně,“ dokončila nakonec větu.

Naklonila jsem se nad stůl. Natáhla jsem ruku a stiskla její paži. „Jak divně, Eliško?“ Doufala jsem, že ne tak, jak mě v první chvíli napadlo.

Eliška mlčela a pořád klopila pohled k zemi.

„Ublížil ti nějak?“ Byla jsem odhodlaná ji odsud nepustit, dokud mi neodpoví. Uvědomovala jsem si, že bych k tomu měla přistupovat s chladnou hlavou, jenže to nešlo. Vzpomněla jsem si na sestru. Na znásilněnou sestru. Stiskla jsem Eliščinu paži trochu silněji. Nechtěla jsem jí ublížit, jen jsem potřebovala vědět, co se stalo. Musela jsem ji nějak přinutit, aby mi to řekla. „Eliško?“ oslovila jsem ji důrazně. „Ne, neublížil, ale...“

Měla bych jí dát čas a netlačit na ni. Nešlo to. „Ale co?“ zeptala jsem se.

Konečně zvedla hlavu a podívala se na mě. „Slib mi, že to nikomu neřekneš,“ požádala mě.

„Slibuju.“ Věděla jsem, že jí možná lžu, zrovna teď mi to však bylo jedno.

„Nic mi neudělal, jen se na mě pořád tak divně dívá. Prohlíží si mě. Myslím, že kdybych s ním byla sama... Já nevím, prostě z něj mám strach. Když jsem byla doma naposledy, máma odešla nakoupit a on za mnou přišel do pokoje. Učila jsem se. Seděla jsem u stolu

a on se postavil za mě. Začal mě hladit po vlasech a na krku. Nemohla jsem se hnout. Seděla jsem tam a zírala na zeď před sebou. Za chvíli ho zavolala máma. Dal pryč ruku z mého krku a odešel. Otočila jsem se a viděla stát mámu ve dveřích mého pokoje. Musela ho vidět, ale nic mu neřekla. Později jsem jí pomáhala s večeří a ona mi řekla, že se mám slušně oblíkat, když u nás teď bydlí Lumír. Jenže já jsem na sobě, Hani, měla rifle a normální tričko. Nebyla jsem oblečená nějak vyzývavě,“ začala mi vysvětlovat.

„Jistě, já ti věřím,“ snažila jsem se ji uklidnit. „Je jedno, co jsi měla na sobě, takhle se k tobě chovat nemůže,“ dodala jsem rozzlobeně. „Řekla jsi to někomu?“ zeptala jsem se po chvíli.

„Školní psycholožce,“ odpověděla.

„Řeší to?“ tipovala jsem.

Eliška se smutně usmála. „Jo, řekla mi, že nejsem plnoletá, takže to musí sdělit mému zákonnému zástupci. Zavolala to mámě. Bylo to před měsícem. Když jsem se další den vrátila ze školy domů, zjistila jsem, že mi do zámku nepasuje klíč.“ Rozbrečela se. „Máma na mě jen přes dveře zavolala, ať si táhnu vymýšlet někam jinam. Já jsem si to ale nevymyslela, Hani. Máma to viděla. A té psycholožce jsem nic jiného neřekla,“ vzlykala.

Vstala jsem, přešla k ní a objala ji. Proč se museli někteří chlapi chovat jako hajzli? Vzápětí mi však došlo, že tohle nebylo jen o chlapech. Co Eliščina matka? Šlo o její dceru. Měla by ji ochraňovat, ne ji vyhazovat z domu a osočovat z lhaní. Vyhodit měla toho svého Lumíra. Sice jsem nebyla zastáncem řešení problémů násilím, ale tomu hajzlovi bych na rozloučenou přála i pár ran pěstí.

Eliška přestala vzlykat. Trochu se ode mě odtáhla. „Hani, neříkej to prosím nikomu. Ani Tomovi. Neví to a já nechci, aby si myslel, že jsem nějaká...“ větu nedokončila.

Sevřela jsem její obličej do svých dlaní. „Neobviňuj se z toho. Není to tvoje chyba, je ti jasné?“ zeptala jsem se důrazně.

„Hm,“ špitla. Moc jistě to neznělo.

Uklidnila jsem ji a pak se vrátila zpátky na své místo. Objednala jsem si ještě kafe – i když bych si raději dala panáka – Elišce kolu a v kavárně jsme zůstaly ještě hodinu.

Ujistila jsem Elišku, že u nás může zůstat, jak dlouho bude chtít. Ještě několikrát jsem jí musela slíbit, že Tomášovi neřeknu, s čím se mi svěřila.

„Ani panu Winklerovi?“ ubezpečovala se.

„Ani panu Winklerovi.“

Na zpáteční cestě mi řekla, že by chtěla jít po škole pracovat k policii. „Vím, že Tom má v plánu jít na práva. Přemlouvá mě, abych tam taky šla. Jenže mně připadá, že jsou advokáti hrozně na peníze a nejde jim o to, skutečně pomáhat lidem.“

Vzpomněla jsem si na Davidova kamaráda Roberta. *Jo, hrozně na peníze.* Nedařilo se mi udržet vážnou tvář a usmála jsem se.

Eliška si toho nejspíš nevšimla a dál pokračovala: „Já bych chtěla dělat u policie, abych pomáhala lidem.“

Domů jsme se vrátily až v osm. Aňa už spala. Šla jsem se na ni podívat. Ležela v posteli obklopená plyšáky. Pravou ručičku měla položenou na pejskovi Bele a levou svírala peřinu. Klidně oddechovala. Vypadala jako andílek.

Nemohla jsem se ubránit myšlenkám na to, co by se se mnou muselo stát, abych se za patnáct let zachovala stejně jako Eliščina matka. Pro svou dceru bych umřela. Nikdy bych nikomu nedovolila, aby jí ublížil. Jak vůbec mohla nějaká matka upřednostňovat chlapa před svým vlastním dítětem? Cítila jsem, že se mi do očí derou slzy.

3. prosince, David

Hana se vrátila až poté, co jsem uspal Aňu. Překvapilo mě, když jsem ji objevil v Anině pokoji se slzami na krajíčku.

„Děje se něco?“ zajímalo mě.

„Ne, nic se neděje. Jen jsem si uvědomila, jak jsem ráda, že ji mám,“ odpověděla tiše.

Nekomentoval jsem, že se zrovna netváří jako nejvděčnější člověk na světě, a odešel do ložnice.

Jakmile už ležela v posteli, poděkoval jsem jí, že vytáhla Elišku ven. „Měl jsem alespoň prostor promluvit si s Tomášem bez toho, aby nás vyrušila,“ pokračoval jsem.

„Já jsem s ní ale nešla ven proto, aby sis ty mohl promluvit se synem,“ oznámila mi. „Co jsi mu řekl?“ zeptala se okamžitě.

„Snažil jsem se mu vysvětlit, že je mu sotva osmnáct, a je tak dost mladý na to, aby na sebe bral odpovědnost za někoho jiného. Tak ať přestane řešit Eliščiny problémy a to, že ta holka nemá na lyžák, a raději místo toho chodí do školy.“

Neuniklo mi, že se začala mračit. Jenom jsem si špatně vyložil důvod jejího rozpoložení. Myslel jsem, že jí stejně jako mně vadí, že Tomáš nebyl týden ve škole.

Pokračoval jsem: „Taky jsem mu řekl, že si nepřēju, aby tady trávila tolik času. Protože jsem o tom přemýšlel a došlo mi, že je tady už minimálně měsíc.“

Skoro mě to ani nenechala dořít.

„Cože jsi?“ vyjela na mě.

Pořád mi nedocházelo, jak moc je rozčílená. Pokusil jsem se to zlehčit. „No tak. Musíš uznat, že je docela ironií, že jsem nikdy děti nechtěl a teď živím tři.“

„Živíš? To ji hodláš vyhazovat kvůli té troše jídla, kterou sní?“

Teprve teď mi došlo, že at' s Eliškou řešila cokoli, byl ten rozhovor důvodem její nálady. A že na srandičky nejspíš nebyla ta nejvhodnější doba.

„To měl být vtip,“ snažil jsem se jí vysvětlit. „Nejde o jídlo ani o to, že tady už přes měsíc žije. Jde o to, že jí ještě není osmnáct. Neznám ji. Neznám její rodiče. A prostě nechci, aby tady bydlela. At' se vrátí domů. Občas tady může přespát. Ideálně, když my budeme pryč.“

„Vrátí domů? Sám jsi teď řekl, že neznáš její rodiče, tak jak můžeš chtít, aby se vrátila domů, když ani nevíš, ke komu to je?“

Pořád jsem se snažil znít klidně. „O tom právě mluvím, Hano. Neznám ji, proto ji tady nechci. Ocenil bych, kdybys to respektovala.“

„Nebudu respektovat tvůj hloupý, ničím nepodložený požadavek. Eliška je hodná holka a já trvám na tom, že tady zůstane.“

Nerozuměl jsem jí. „Ničím nepodložený? Je to sedmnáctiletá holka, která už měsíc žije u naprosto cizích lidí. Po všech těch sračkách, které se staly, nestojím o další problémy. Proto ji tady nechci.“

„O čem to mluvíš? Jaké problémy můžeš mít z toho, že je tady?“

„Nerad bych dopadl jako Fajfr,“ reagoval jsem.

Fajfr byl ženatý otec dvou dětí. Oblíbený ve společnosti, úspěšný v podnikání. Měl hezký dům a spokojenou rodinu. Ovšem jen do doby, dokud se jeho patnáctiletá dcera neskamarádila se stejně starou Natálií. Natáliina matka byla feťačka, která se o dceru valně nestarala. Fajfrovým jí bylo líto, tak ji u sebe nechali bydlet

a chovali se k ní jako k vlastní dceři. Idylka jim vydržela půl roku. Dokud Natálie neobvinila Fajfra ze znásilnění. Rozjel se kolotoč vyšetřování, sociálních kontrol a psychologických posudků. Fajfr bydlel na malém městě, kde se informace šířily rychle. A on začal stejně rychle přicházet o zákazníky a přátele.

Nakonec se jeho nevina prokázala až po dvou měsících. Důsledným policejním vyšetřováním to však nebylo.

Fajfr znal Roberta a požádal ho o pomoc. A ten požádal o pomoc mě. Původně jsem se nechtěl angažovat, ale zvědavost mi nedala a mimo jiné jsem si proklepl Natáliinu matku. Zjistil jsem, že si před lety na fet vydělávala tím, že vyhrožovala chlapům obviněním ze znásilnění. Za to, že to neudělá, chtěla prachy. Taky jsem zjistil, že s dcerou začala opětovně komunikovat sotva týden před tím, než ta holka obvinila Fajfra. Předal jsem informace Robertovi.

Ten se s Natáliinou matkou sešel. S policejním odposlechem, protože ohlásil, že kontaktovala jeho klienta a chtěla po něm peníze za stažení obvinění. To sice nebyla pravda, ale po pěti minutách si ta ženská o prachy skutečně řekla. Sice ne Fajfroví, ale že jeho advokátovi mělo stejnou váhu. Dokonce se Robertovi *pochlubila* tím, že tohle už jednou s dcerou udělaly a vyšlo jim to. Chlap jim dal padesát tisíc, aby ho z ničeho neobvinily. Jenomže Natálii vadilo, že matka všechny prachy utratila a jí nekoupila nový mobil. Pohádala se s ní a nastěhovala se k Fajfrovým. Když emoce trochu ochladly a ty dvě se po půlroce sešly, dohodly se, že by mohly stejně zmáčknout Fajfra. Jen se jim padesát tisíc zdálo málo. Chtěly víc a rozhodly se zvýšit své šance tím, že ho obviní oficiálně.

Ze vzpomínek mě vyrušila Hana. „Ty Elišku srovnáváš s holkou, jejíž matka celý život fetovala a dceru naváděla ke lhaní?“ zeptala se nevěřicně.

„Nikoho s nikým nesrovnávám. Znovu říkám, že Elišku neznám, neznám její rodinu, a proto ji tady nechci. To je všechno. Netvrdím, že je zlá a vypočítavá. Nezakazuju Tomášovi, aby s ní chodil. Jen ji prostě nechci v našem domě,“ pokusil jsem se jí znovu vysvětlit.

„Víš, co je podle mě ironie?“ zeptala se posměšně. „Že tady nechceš nechat hodnou holku, která potřebuje pomoc. Ale se žen-skou, která je schopná někoho ze znásilnění skutečně falešně ob-vinit, jsi spal,“ vmetla mi.

Vyhodnotil jsem si, že tahle debata už k ničemu rozumnému nepovede, a odešel spát do pokoje pro hosty.

4. prosince, David

Když jsem ráno vstal, Hana už v kuchyni chystala snídani.

„Ona se k nám chystá nějaká návštěva? Protože ti dva už odešli a u mě během noci nedošlo k žádné změně a pořád nesnídám,“ připomněl jsem jí při pohledu na míchaná vajíčka.

„Neuděláš výjimku? Je to totiž omluvná snídane.“

Sedl jsem si ke stolu. „Bude mi stačit omluvné kafe.“

Usmála se a postavila přede mě hrnek s horkou tmavou tekutinou. „Chápu, že tě naštvala Tomášova absence ve škole. Proto jsem se rozhodla Elišce ten lyžák zaplatit. Vlastně si vezmu na starost celé její financování, takže ty nebudeš muset nic řešit.“

„Tady nejde o peníze –“ začal jsem.

Přerušila mě: „Jo, já vím. Ale stejně nechci, aby ses o to staral. Včera jsem s ní mluvila o její rodině. Není to ideální, jenže ona za to nemůže. Je to hodná holka a já tě chci požádat, abys ji tady nechal. Udělej to pro mě, prosím.“

„Co znamená, že to není ideální?“ zajímalo mě a napil jsem se kafe.

„Otec sedí za podvod a její matka to nezvládá.“

Absence otce. Matka, která to nezvládá. Napadlo mě, že tady možná ani tolik nejde o Elišku jako o Hanu, která v Eliščině věku prožívala něco podobného. Ale nahlas jsem to nekomentoval.

„Chci jí pomoci, Davide. Je to hodná holka. Víš, co mi řekla? Že by chtěla po škole k policii, aby pomáhala lidem,“ usmála se. „Což mě mimochodem přivedlo k myšlence, že si nejsem úplně jistá tím, že já lidem pomáhám. Většinou jen vyplňuji stohy papírů.“

„Pomáháš a chráníš.“ Pustil jsem se do vajíček.

„Mluvím vážně. Když jsem sloužila na obvodě, bylo to víc o kontaktu s lidmi, kteří pomoc potřebovali. Teď je to jiné.“

„Takže ses rozhodla realizovat svůj altruismus na studentce, která by ráda dělala u policie,“ vrátil jsem se k původnímu tématu.

„Přesně.“ Zvážněla: „Eliščina matka se očividně víc stará o chlapa, se kterým žije, než –“

Nedopověděla to, protože mi Aňa začala zapáleně povídat, že půjde za Benem a Maxem.

„Ale až po obědě, zlato,“ upozornila ji Hana. Už mým směrem dodala, že si dneska ještě vzala volno.

Snědl jsem vajíčka, rozloučil se s holkami a vyrazil na ředitelství. Cestou jsem napsal zprávu Tomášovi, že jsem o tom ještě přemýšlel, a taky to probíral s Hanou – nehodlal jsem si připisovat všechny zásluhy – a nevádí mi, když u nás Eliška zůstane.

Můj syn se svou přítelkyní totiž dneska do školy odešel bez snídaně, protože se na mě zlobil. Včera jsem mu – stejně jako Haně – řekl, že chci, aby Eliška odešla. Stejně jako Haně se to nelíbilo ani jemu.

Už v kanclu jsem si proklepl Eliščina otce.

Hana měla pravdu, seděl. Ne však za nějaký obyčejný podvod. Dostal devět let za zpronevěru skoro třiceti osmi milionů.

Nasliboval lidem dvacetiprocentní zhodnocení jejich úspor. Skoro pět let mu to procházelo. Peníze svých klientů podle žalobce sice nikam neinvestoval, ale díky dalším a dalším důvěřivcům měl na to, aby slíbené zhodnocení vyplácel těm stávajícím. Většina z nich byla spokojená natolik, že se mu rozhodla peníze nechat. Někteří dokonce vklady navyšovali.

Eliščin otec však nepoužíval jejich finanční prostředky jen na vyplácení závazků, ale také na financování svého poměrně

rozmařilého života. Nakoupil pár nemovitostí, aut a s rodinou si užíval luxusních dovolených.

Vzpomněl jsem si na scénu s Tomášem před pár lety kvůli botám za pět tisíc, které chtěl. Měl jsem tenkrát podezření, že za jeho touhou koupit si nechutně drahé boty, které by mu vydržely sotva půl roku, byla snaha přiblížit se Elišce. Jejím životnímu stylu a přátelům. Podle toho, co mi Tomáš řekl, se mu to tenkrát nepovedlo. Ta holka se o něj začala zajímat, až když jejího otce odsoudili. A co bylo hlavní, až v době, kdy média zevrubně propírala, že mým otcem je Štefan Winkler. Vlivný a zámožný podnikatel.

Nemohl jsem si pomoci, ale Eliška mi vadila. Podle mě to byla sobecká holka zvyklá vždycky dostat, co chce. Hanu nakrmila nějakými srdceryvnými povídkami o rodině, protože Tomáš jí určitě řekl, z jakého prostředí Hana pochází. A ta holka se toho rozhodla využít. Zase jsem si vzpomněl na Natálii. Třeba Elišce matka taky nechtěla koupit nový mobil a dcerunku to rozčílilo, tak se nastěhovala k nám. Teď jí ten mobil koupí Hana.

I ty řeči, jak chce pracovat u policie, byly podle mě kecy. Jen další krůček k tomu, jak se k Haně dostat blíž. Ovlivnit ji a přesvědčit, že jsou si podobné. Ukázková taktika manipulátora. Musel jsem však uznat, že na sedmnáctiletou holku to bylo dost protřelé chování.

„Jak se tak na tebe dívám, asi řeknu Honzovi, aby ti dnešní šichtu nevykazoval. Jsi duchem mimo,“ zahulákal na mě Pavel od vedlejšího stolu.

Já jsem se u toho svého narovnal. „Spíš by mě měl odškodnit. Začíná se u mě projevovat nemoc z povolání. Skoro dvacet let hrabání se tady v těch sračkách mě ovlivnilo natolik, že v každém už vidím podvodníka a manipulátora. A to v tom lepším případě,“ dodal jsem spíš pro sebe.

„Co ta záležitost s tvým otcem?“ zajímal se kolega. Před pár dny jsem se mu svěřil s podezřením, že úmrtí mého otce, které bylo uzavřeno jako srdeční selhání, nejspíš až tak přirozenou příčinu nemělo.

„Nebudu to řešit.“

„Vážně?“ ujišťoval se. „Co ta změna?“

„Některé bitvy nestojí za to vést.“

Překvapeně nadzdvihl obočí. „Ty jsi asi poslední člověk, od kterého bych čekal, že něco takového kdy uslyším.“

Reagoval jsem pouhým pokrčením ramen. Na mysli mi přitom vytanul citát hojně používaný v léčebnách. Taková mantra všech závisláků. *Bože, dej mi sílu, abych změnil věci, které změnit mohu. Dej mi trpělivost, abych snášel věci, které změnit nemohu. A dej mi moudrost, abych obojí od sebe odlišil.*

Nebyla to úplně scestná myšlenka. Navíc jsem si musel přiznat, že jsem měl v životě často problém přijmout věci, které jsem nemohl změnit – jako třeba chování vlastního otce. Byl jsem z něj frustrovaný a chlastal, abych se té frustrace zbavil.

Že by se kruh přece jen uzavřel? On umřel, já jsem zjistil, že jeho smrt – i přes oficiální stanovisko – nebyla přirozená. Když jsem se snažil zjistit pravdu, bylo mi *doporučeno*, abych od toho – s ohledem na svou rodinu – dal ruce pryč. Výjimečně jsem se rozhodl poslechnout. I přesto, že mě to vnitřně pořád žralo. Ale možná jsem byl konečně na správné cestě, jak se naučit nemít nad vším kontrolu a neřešit všechno za každou cenu. Možná jsem byl na cestě k vyléčení. *Díky, tati.*

Odpoledne si mě nechal zavolat brigádní generál Nagy. Sotva jsem vstoupil do jeho kanceláře, zeptal se mě, jak jsem se rozhodl.

„Prošetřím případ vraždy Dominiky Švermové,“ odpověděl jsem stručně.

„Rozhodl jste se správně.“

Nedal mi zrovna na výběr.

„Za Jakubem můžete do vězení kdykoli. Domluvil jsem to s tamním ředitelem. S plukovníkem Urbanem proberu, že s vámi tady teď nemá počítat. Kdyby se vás ptal, o co jde, nic mu neříkejte. Ideálně to neprobírejte s nikým z ředitelství. Ani s majorem Vítkovou. Jakmile zjistíte, kdo Dominiku Švermovou zavraždil, stane se z vás šéf oddělení, takže se nebudete muset nikomu zpovídat.“

Odpustil jsem si znovu komentovat, že místo šéfa Honzy Urbana nechci. Otočil jsem se a chtěl odejít.

„Winklere, znovu vám připomínám, že je mi jedno, jakým způsobem najdete toho, kdo Dominiku zavraždil, jen do toho netahejte mou rodinu. Rozuměl jste?“

„Jistě.“

Rovnou jsem odjel vyslechnout Jakuba Nagye. Cestou mi volal Honza Urban. Nevzal jsem mu to. Nechtěl jsem mu lhát a dle ředitelova rozkazu jsem mu pravdu říct nemohl.

Od mého příjezdu do věznice uplynulo sotva deset minut a už jsem seděl naproti Jakubovi.

Bylo mu osmadvacet. Vysoký, hubený. Okamžitě po příchodu do místnosti si mě začaly prohlížet jeho tmavé oči. „Jste od novin?“ zeptal se, jakmile se usadil.

„Ne. Z kriminálky. Kapitán Winkler.“ V jeho výrazu jsem nepostřehl ani stopu po poznání. „Otec vám nevzkázal, že přijdu?“

„Ne.“

To mě překvapilo. Nagy zařídil, abych se dostal do vězení, ale neuráčil se synovi oznámit, že s ním budu chtít mluvit o noci, která mu obrátila život vzhůru nohama?

„Dělám s vaším otcem. Požádal mě, abych se znovu podíval na vraždu Dominiky Švermové.“

„Táta šéfuje krajskému ředitelství. Takže s ním neděláte, jste jeho podřízený,“ konstatoval kluk s na ježka ostríhanými vlasy.

Správný postřeh. „Dobře, tak mi šéfuje.“

„Proč táta chce zrovna po vás, abyste to znovu prošetřil?“

„Asi si myslí, že jsem dobrý.“

Nepatrně se uvolnil. „Co chcete slyšet?“

„Jaké to tady je?“

Několikrát nevěřicně zamrkal. „Děláte si srandu?“

„Ne.“

„Na hovno. Chci odsud ven. Dominiku jsem nezavraždil. Co ode mě potřebujete, abyste to dokázal?“

„Pravdu.“

„Tu jsem už řekl.“

„Viděl jsem podklady k vašemu případu. Těch verzí pravdy jste poskytl vyšetřovatelům hned několik. Já chci slyšet tu jedinou. Tu, která se skutečně stala.“

„Jediná pravda je, že jsem Dominiku nezavraždil. A stejně tady hniju už sedm let.“

„Já jsem tím spíš myslel, abyste mi řekl, co se skutečně stalo.“

Sklopil pohled na desku stolu. „Nevím to. Pil jsem a hulil trávu. Původně jsem na té chatě měl přespat, takže jsem si nedělal hlavu

s tím, že nebudu čistý. Pak jsme se s Dominikou chytli a všechno šlo do hajzlu.“

„Zpomalte. Chci slyšet všechno, co se ten večer stalo. To, co si pamatujete. Nechci, ať si vymýšlíte historky jen proto, abyste zaplnil prázdná místa. Když si něco nebudete pamatovat, prostě mi to řekněte.“

Začal mluvit o tom, jak v sobotu šestnáctého července před sedmi lety odjel s Dominikou, kámošem Albertem a jeho přítelkyní Lindou na chatu Alberta otce. Postupně se tam začali sjíždět další lidé. Většinou se jednalo o Jakubovy a Albertovy spolužáky, kteří stejně jako oni dva studovali pajdák.

„Pamatuju si, že jsme uvnitř chaty chystali jídlo. Byl jsem tam já, Albert, Dominika a pár dalších lidí. Pak jsme se přesunuli ven k ohni. Dominika seděla celou dobu vedle mě. Já jsem někdy – byla už tma – odešel do lesa, potřeboval jsem si ulevit a nechtělo se mi do chaty. Když jsem se vrátil, chovala se Dominika divně. Pak mi někdo podal jointa a od té doby si už pamatuju jen útržky.“

„Proč se Dominika po vašem návratu chovala divně?“

„Nevím.“

„Jaké útržky si pamatujete?“

„Myslím, že jsme se s Dominikou pohádali, ale nevím, kvůli čemu to bylo. Ona odešla. Dál si vybavuju, že stojím za dveřmi pokoje a snažím se ji přesvědčit, aby mě pustila dovnitř. Pak jak sedám do auta a jedu domů. Celou cestu jsem myslel na to, že musím jet pomalu a opatrně. Pořád jsem si opakoval, že jsem ožralý a zkouřený a že jestli mě zastaví policajti, táta mě asi zabije. Že nesmím nabourat a nesmím na sebe upozorňovat. Dojel jsem domů. Docela živě si vybavuju, jak jsem zaparkoval a zatáhl ručku. Ulevilo se mi, že jsem to zvládl. Kdybych Dominiku

zavraždil, těžko bych řešil, že budu mít problém, jestli mě zastaví policajti a nadýchám.“

Ta poslední věta vyzněla, jako by se snažil přesvědčit sám sebe. „Pokud jste na sobě měl zakrvácenou mikinu, je docela pravděpodobné, že jste měl strach, aby vás nezastavila policie,“ nadnesl jsem.

„Kdybych to skutečně udělal a tu mikinu měl na sobě, v autě bych ji sundal. Přece bych neřídil se zakrvácenou mikinou.“

„Věděl jste před tím obviněním, že stopy krve z oblečení nevyperete?“

„Jo. Pamatuju si, že jednou řešil táta s kolegou po telefonu nějaký případ. Táta mu řekl: *Ten blb si myslel, že když to vypere, krev na těch věcech nenajdou*. Pak jsme o tom ještě mluvili a on mi vysvětlil, že i přesto, že krev na oblečení po vyprání vidět není, v laborce ji stejně odhalí.“

„Svědci vypověděli, že jste se s Dominikou údajně pohádali, protože si psala s nějakým klukem.“

„Nic takového si nevybavuju.“

„Tak proč jste se pohádali?“

„Já vážně nevím. Mám to celé v mlze. Nevím, jestli vůbec byla v tom pokoji, když jsem stál za dveřmi a mluvil na ni. Ani nevím, jestli jsem byl u dveří pokoje, kde ji našli, nebo u jiného.“

„Vypověděl jste, že Dominice byla zima, tak jste jí u ohně půjčil mikinu. Je to pravda?“

„Myslím, že u ohně řekla, že je jí zima, ale nejsem si jistý. U prvního výsledku jsem si na to nevzpomněl. Napadlo mě to až později.“

„Takže jste jí tu mikinu nepůjčoval?“

„Asi ne, když se pak našla u mě doma.“

„Proč jste u výsledku tvrdil, že vás pustila do pokoje? Že jí tekla krev z nosu?“

„Měl jsem strach, že mě odsoudí. Advokát říkal, že jediný důkaz, který proti mně mají, je krev na mikině. Tak mě napadlo, že pokud vysvětlím, jak se na ni ta krev dostala, pomůže mi to. Byl to blbý nápad.“

Jo, to byl. V momentě, kdy si podezřelý začne vymýšlet historky, které si vzájemně odporují, vyšetřovatel ví, že ho má. Stačí ho jen trochu zmáčknot. Konfrontovat s logikou. Většinou se přizná. Když ne, u soudu je to pořád další střípek k vykreslení jeho charakteru, který ho může poslat do vězení. Protože i přesto, že by se měli soudci řídit důkazy, a ne pocity, jsou to taky jenom lidi.

„Jestli jste nevráždil vy, tak kdo?“ zeptal jsem se.

„Nevím.“

„No tak. Sedíte už sedm let. Věřím, že neuplyne den, abyste si na tu noc nevzpomněl. Abyste nemyslel na to, kdo jí to mohl udělat.“

„Neuplyne hodina, abych na to nemyslel. Ale nevím. Dominika byla spíš tichá. Neměla s nikým problém. Ten večer tam ani neměla být.“

„Cože?“ Tohle ve spisu nebylo.

„V pátek večer odjela za matkou do Varů. Měla se vrátit až v neděli, ale přijela už v sobotu odpoledne. Tak jsem jí řekl, ať jede s námi. Nechtěla. Přesvědčila ji až moje máma.“

Že byla Dominika do sobotního rána na návštěvě u matky, jsem věděl. Netušil jsem však, že se neplánovaně vrátila dřív. „Proč přijela už v sobotu?“

„Myslím, že se kvůli něčemu pohádala s matkou.“

„Kvůli čemu?“

„Nevím.“

Na tohle slovo jsem začínal mít averzi. Jenže jsem si zároveň uvědomoval, že to já jsem mu řekl, ať si nic vymýšlí.

„Nekontaktoval vás tady někdo? Třeba s nějakou nabídkou? Že když váš otec udělá, co chce, dostane vás odsud?“

„Ne.“

„Jak vycházela Dominika s vaším otcem?“

„Normálně. Táta v té době dělal v Praze. My jsme bydleli v Ostravě. Dominika se k nám nastěhovala asi půl roku před tou... před tím, než zemřela. Na víkendy někdy jezdila ke své matce. Náš táta občas na víkend domů ani nepřišel, takže si myslím, že se s ním viděla jen párkrát.“

Poděkoval jsem mu za informace a odjel.

Cestou jsem si probíral, co jsem zatím o případu věděl.

Dominice bylo v době vraždy dvacet. Měla za sebou první rok studia na Ostravské univerzitě. Pocházela z Ostravy, ale když jí bylo patnáct, přestěhovala se s matkou do Karlových Varů.

První semestr na vysoké bydlela na kolejích. Druhý už v domě brigádního generála Nagye. Jeho manželka se totiž s Dominičinou matkou znala od dětství. Od dětství se znaly i jejich děti. Když spolu na vysoké začali Jakub a Dominika chodit, rozhodla se Nagyova manželka, že se dcera její kamarádky nastěhuje k nim.

Možná to bylo špatné rozhodnutí. Možná, že kdyby ji nechala bydlet na koleji, její syn by šestnáctého července nezjistil, že se Dominika vrátila od matky dřív, a nepozval by ji na chatu. Možná by Dominika pořád žila a Jakub by neseseděl za její vraždu.

Domů jsem přijel pozdě. Aňa už spala.

„Chtěla na tebe počkat, abys jí přečetl pohádku. Ale nakonec se smířila se mnou,“ informovala mě Hana. „Něco akutního v práci?“ zajímala se.

„Ne, byl jsem –“ zarazil jsem se, protože jsem si vzpomněl na Nagyovo varování.

Hana vyčkávala.

Nechtěl jsem jí lhát. „Víš, že Nagyův syn sedí za vraždu přítelkyně?“

„Slyšela jsem o tom.“

„Požádal mě, abych tu vraždu ještě jednou prověřil. Odpoledne jsem byl vyslechnout jeho syna Jakuba ve vězení.“

„Tu vraždu ale nevyšetřovalo naše oddělení.“

„Ne, stalo se to v Ostravě.“

„Takže máš znovu otevřít uzavřený případ, který se vyšetřoval na jiném ředitelství.“

Nebyl jsem si jistý, jestli to byla otázka. Jenom jsem přikývl.

„Podařilo se vám získat nějaký nový důkaz?“

„Ne. Nagy chce, abych se na to podíval, protože je přesvědčený, že to jeho syn neudělal.“

Pár vteřin mlčela. „Chápu, že chce syna dostat z vězení. Co nechápu, je, proč ses k tomu nechal přesvědčit.“

Nereagoval jsem.

„Jestli se ti podaří dokázat, že jeho syn nevraždil, fajn. Nagy ti bude vděčný. Ale myslel jsi na to, co budeš dělat, pokud to ten kluk spáchal?“

„Myslel, jenomže Nagy mi při rozhodování nedal zrovna na výběr.“

„Jak to myslíš?“

„Pamatuješ, že ses mě ptala, jak jsem si zařídil svůj návrat z protidrogového ke kriminálce?“

„Jistě.“

„Řekl jsem ti, že když na ředitelství nastoupil Nagy, zavolał jsem mu a on mě vzal zpátky. Sice to je pravda, ale něco jsem ti zamlčel. Nagy mě vzal zpátky pod podmínkou, že mu podepíšu výpověď. Nedatovanou.“

„Takže pokud nedokážeš, že jeho syn nevraždil, vyhodí tě,“ konstatovala věčně.

„Jo.“ *A tebe přeloží.* To už jsem nahlas nevyslovil.

Pár vteřin o tom přemýšlela. „Nebylo by lepší rovnou odejít než se nechat vydírat?“

„Bylo by?“ vrátil jsem jí otázku.

Usmála se. „Co když po tobě bude chtít něco nelegálního?“ vyhnula se odpovědi.

„Tak to neudělám.“

„Buď opatrný.“

Procházela kolem mě pryč z místnosti. Chytil jsem ji za ruku. Zastavila se.

„Sice jsem s Jakubem Nagyem mluvil jen chvíli, ale mám pocit, že to neudělal. Víím, že to nic neznamená. Budu muset najít důkazy, ideálně skutečného pachatele.“

Otočila se na mě.

„Chci tím říct, že generála možná nežene jen touha dostat syna z vězení. Možná chce dostat z vězení nevinného.“

„Snad máš pravdu. Ale i tak buď opatrný. Vyšetřovatelům v Ostravě se nebude líbit, že prošetřuješ případ, který skončil odsouzením pachatele. A myslím, že se to nebude líbit ani lidem u nás.“

„To si uvědomuju. Proto jsme se s Nagyem dohodli, že případ nepovedu oficiálně. Nikdo na ředitelství o tom neví. Teda kromě tebe,“ dodal jsem významně.

„Nikomu to vykládat nebudu. Kdybys něco potřeboval...“

„Jo, já víím. Rozhodně tě do toho nemám zatahovat.“ Teď už jsme se rozesmáli oba.

5. prosince, David

V úterý ráno jsem odvezl Aňu ke Karolíně a pak zamířil rovnou do Ostravy. Ani jsem se na ředitelství neotočil.

Dopravní situace byla poměrně slušná, takže jsem na schůzku dorazil s půlhodinovým předstihem. Seděl jsem v hospodě a čekal na kapitána Ježoviče, který nakonec dorazil s desetiminutovým zpožděním.

Osobně jsem ho neznal, dal mi na něj tip bývalý kolega. Pak mu jen stačilo zavolat a po chvíli vyjednávání souhlasil se schůzkou.

Ježovič vešel do hospody a bez zaváhání zamířil ke stolu, u kterého jsem seděl. Rozhodně se nedalo mluvit o tom, že by hospoda praskala ve švech, ale i tak mě překvapilo, jak si byl ten menší, podsaditý chlápek jistý, za kým přišel.

Podal mi ruku a představil se. Usadil se na židli. Jakmile dorazil číšník, objednal si kávu. Ihned poté vytáhl z kapsy walkmana. Po desce stolu ho ke mně posunul se slovy, že je vážně rád, že našel kupce, který dokáže ocenit jeho historickou hodnotu.

Vytáhl jsem obálku s dvaceti tisíci a předal mu ji. Zběžně se podíval dovnitř. Obálka vzápětí zmizela v jeho náprsní kapse. „Víte, že jsem před lety vyšetřoval vraždu, za kterou sedí syn vašeho ředitele?“ zeptal se jakoby mimochodem.

I přesto, že jsem na to neměl náladu, jsem přistoupil na jeho hru. „Vážně?“ Sám jsem slyšel, jak neupřímně zním.

„No jo. Šlo o poměrně jasný případ. Jakub Nagy vyrazil s partou kámošů a se svou holkou na chatu. Večer se s ní pohádal. Ona vešla do chaty, on za ní. On pak narychlo odjel, i když tam měl původně

přespat. Chvilí nato našli svědci tu holku – Dominika se jmenovala – v jednom z pokojů s protnutou krční tepnou.“

„S jakými důkazy proti Nagyovi jste pracovali?“

„Znáte to. Přijeli jsme na místo a našli tam dvacet děcek, všichni ožralí nebo sjetí. Dalo nám zabrat z nich něco dostat, ale potřebovali jsme je vyslechnout co nejdřív, protože bylo jasné, že to udělal někdo z nich. Chata ležela na samotě, nejbližší objekt patnáct kilometrů daleko. Že by se tam objevil někdo cizí, kdo ji zavraždil, bylo totálně mimo.“

Úplně bych tuhle možnost nezavrhoval, nepřerušoval jsem ho však.

„Přijeli i psovodi. Prohledali okolí, ale nic nenašli. Tím nic myslím hlavně zakrvácené oblečení, protože když někomu protnete krční tepnu, nechá to stopy. Proto jsme taky zajistili oblečení všech těch děcek, co tam byla. Poslali jsme ho do laborky, která později zjistila, že na žádném krev není.“

Usoudil jsem, že lepší bude ho nepřerušovat, takže jsem nepromluvil ani během chvíle, kdy se napil kávy.

„No a samozřejmě jsme začali hledat jejího přítele. Podařilo se mi zjistit, že tam nemá auto, takže mi došlo, že z místa odjel.“

Hotový Colombo.

„Já jsem za ním vyrazil ještě s jedním kolegou. Našli jsme ho doma. Už jsme věděli, že jeho otec je policajt. Dělal v té době na prezidiu v Praze. Takže nám šéf dost důrazně vysvětlil, že to nesmíme posrat a všechno musí být předpisové. Výsledky, povolení, shromažďování důkazů, znáte to.“

S kolegou jsme to ráno Jakuba Nagye očividně probudili. Neřekli jsme mu, že je Dominika mrtvá, jen jsme se vyptávali na ten večer. Čekali jsme, jestli se třeba nepřizná sám. Nepřiznal, ale působil docela zmateně. Požádali jsme ho o oblečení, které měl předchozí večer

na sobě. Neprotestoval, dal nám tričko, kalhoty a boty. Jenže my jsme od děcek z chaty věděli, že tam na sobě měl i červenou mikinu. Vyžádali jsme si ji. Chvilku ji hledal a nakonec vytáhl z pračky. Vypranou. Pak jsme ho odvezli k nám. Věci jsme poslali do laborky, jemu zavolali advokáta a vyslechli ho. Když jsme mu oznámili, že Dominika byla zavražděna, začal měnit výpovědi. Snažil se nám namluvit, že se s ní nepohádal, že ji ani neviděl a odjel domů. Jakmile jsme ho konfrontovali s krvavými stopami na jeho mikině, které objevila laborka, tvrdil, že té holce tekla krev z nosu. Prostě lhal a pořád přicházel s novými a novými historkami.“ Odmlčel se.

„Jaké další důkazy jste proti němu měli?“

„Výpovědi svědků. Pohádal se s ní. Ona odešla do chaty, on za ní. Za hodinu ji našli s probodnutým krkem. Vedle jejího těla leželi nůž s jeho otisky. Okamžitě po vraždě odjel domů a dal vyprat zakrvácenou mikinu.“

„Nevíte, jestli ta krev byla její.“

„Ale no tak. Nagy nedokázal vysvětlit, jak jinak by se tam krev dostala.“ Odkašlal si. „Inkriminovaný večer měl tu mikinu oblečenou. Jedna ze svědkyň si vybavila, že ji měl na sobě ještě okolo desáté večer. Před půlnocí někdo protne krční tepnu jeho přítelkyni a on hned potom odjede domů. My ho ráno vyslyšíme. On nám dá mikinu vytaženou z pračky, na které se najde velké množství krve. Tohle je řetězec nepřímých důkazů.“

„Na tom noži se ale nenašly jen jeho otisky,“ připomněl jsem mu.

Ani mu nedošlo, že jsem se celou dobu tvářil, že jsem za ním přišel proto, abych si od něj koupil starý krám za dvacet tisíc. Že mi o Dominičině vraždě řekl jen tak mimochodem. Já jsem mu teď vlastně přiznal, že o případu už vím. Mně na tom nezáleželo. To on měl strach, že kdybych si náš rozhovor nahrál, v práci by se

mu blbě vysvětlovalo, že si přede mnou pustil pusu na špacír a ještě si za to nechal zaplatit.

„Nenašly se tam jen jeho otisky, protože nůž byl z chaty a ta děcka s ním krájela pár hodin před vraždou párky. Podstatné však je, že na něm jeho otisky byly. To plus ta jejich hádka, jeho kvapný odjezd z místa činu a nález krve na mikině jsou podle mě jasné důkazy, že to udělal. Totéž si myslel státní zástupce i soud.“

„Vyslýchal někdo její matku? Protože Dominika měla být ten víkend u ní. Odjela za ní v pátek, ale vrátila se už v sobotu ráno.“

„Jo, mluvil s ní kolega.“

„Co zjistil?“

„Nic podstatného pro případ.“

„Proč od ní Dominika odjela dřív?“

„Nevím. Ale jak říkám, nebylo to podstatné. Zavraždili ji na chatě, kam odjela se svým přítelem.“

„Podle Jakuba Nagye se chvíli před smrtí začala chovat divně. Víte proč?“

„Ne. Já jsem tenkrát vyslýchal její kámošku a ta mi řekla, že se Dominika chovala divně celý večer. Našla si prý někoho jiného a asi se s Jakubem Nagyem chtěla rozejít. Nejspíš mu to v té chatě řekla a on vybuchl.“

„Tohle v obžalobě nebylo.“

„Nebylo, protože se jednalo pouze o naše domněnky. Řekla nám to jenom ta jedna holka. Prošli jsme tenkrát Dominičin mobil a chtěli zjistit, kdo byl ten kluk, se kterým měla Nagye podvádět, jenže jsme nic neobjevili.“

„Jakub tvrdil, že se nepohádali.“

„Jasně, přece nám nebude sdělovat svůj motiv.“

„Zakrvácenou mikinu vám ale dal. I přesto, že nemusel.“

„Myslel si, že když ji vypral, nenajdeme na ní důkazy.“

„Na jeho ostatních věcech se krev nenašla.“

„Znalci došli k názoru, že na ostatních věcech krev být nemusela.“

Viděl jsem ty posudky, přesto se mi to nezdálo. „Co jiný pachatel? Někdo mimo tu partu?“

„Nechali jsme si zjistit všechna mobilní čísla, která se v době vraždy vyskytovala na místě činu. Byla jen těch děcek.“

„Pokud tam někdo přišel vraždit a pokud bychom připustili, že ten někdo byl profík, nebral by si s sebou mobil.“

„Proč by profík jezdil na nějakou zastrčenou chatu, aby tam podřízl krk dvacetileté holce? Nic neměla, nikdo po její smrti nedědil. S ní kým neměla problém. V ničem nelegálním taky nejela. Nagy byl její první vážná známost, takže ani žárlivý ex nepřipadal v úvahu. Kromě toho, ta vražda nebyla promyšlená. Byla spáchána v afektu. Ti dva se pohádali, Nagy sebral nůž, bodnul a pak odjel. Nic víc.“

„Někdo si to mohl naplánovat. Třeba nešlo o Dominiku, ale o to, hodit podezření na Jakuba. Vrah tím mohl chtít vydírat brigádního generála Nagye. Jestli dělal na něčem –“

Přerušil mě: „Nedělal. Zaprvé, v té době sloužil na prezidiu a řešil tak maximálně manuály k tomu, jak vést výslechy. Zadruhé, kdyby ho někdo vydíral, určitě by nám to řekl.“

„Vyděrači si to mohli rozmyslet.“

„Jasně. Stejně tak tam mohli přistát Mart'ani, bodnout ji a pak zase odletět.“

„Ale i vy jste pracovali s vyšetřovací verzí, že to mohl udělat někdo, kdo s tou skupinou na chatu nepřišel,“ připomněl jsem mu.

„Jak jsem říkal, šéf trval na tom, ať nic neposereme a nedáme Nagyovu advokátovi šanci zpochybnit cokoli z toho, co stálo v obžalobě.“

„Co jste prověřovali?“

„Napadlo nás, že advokát bude stavět obhajobu na náhodném pachateli, který do chaty přišel krást. Dominika ho nachytala, tak se vyděsil a zabil ji. Prošli jsme známé firmy a narazili na jednoho, který v okolí dělal chaty. Seděl za to, ale půl roku před Dominičinou vraždou ho pustili. Vyslechli jsme ho a zjistili, že na dobu její smrti má neprůstřelné alibi. Od devíti večer až do rána byl na záchytce. Na nikoho jiného, kdo by připadal v úvahu jako podezřelý, jsme nenarazili.“

„Jak se jmenovala ta holka, která tvrdila, že se Dominika chtěla s Jakubem rozejít?“

„Simona? Sylva? Sabina? Tak nějak.“ Ježovič se napil kávy. „Udělal jste to?“

Chtěl jsem se zeptat, jestli během vyšetřování podezírali ještě někoho jiného. Jeho otázka mě proto dost překvapila. „Co?“

„Zastřelil jste Flégla?“

„Ne.“ Už to byla automatická odpověď, která ze mě vypadla okamžitě poté, co dozněla tahle otázka. Kdyby mě někdo probudil z nehlubšího spánku a zeptal se, jestli jsem zastřelil Flégla, okamžitě bych odpověděl *ne*. Takhle totiž odpovídají nevinní. Jasně a stručně. Žádné doplňující dotazy, kterými získávají čas, aby si mohli promyslet svou lež.

Líbí se ti ta novinářka? *Ne*.

Spal jsi s ní? *Ne*.

Piješ? *Ne*.

Zase jsem se začal soustředit na chlapa před sebou. „Jak o tom víte?“ zajímalo mě.

Usmál se. „Myslím, že byste v celé republice nenašel policajta, který by o vás neslyšel. Elitní kriminalista obviněn ze tří vražd.

Syn velmi zazobaného podnikatele. Vyhozený od policie, který se – jakmile se očistil – zase ke sboru vrátil. Nejdřív na protidrogové, pak dokonce zpátky ke kriminálce.“

„Mlčel jsem. Ale už mi došlo, odkud věděl, jak vypadám, když si ke mně tady sedal.“

„Tak co? Já to nikomu vykládat nebudu,“ dodal pobaveně.

„Nikoho jsem nezavraždil.“

„Flégl přece vyhrožoval, že vám zabije syna. Mám dvě děcka. Pochopil bych, kdyby vám ujely nervy.“

„Neujely. Máte ještě něco k Dominičině vraždě?“

Opřel se o opěradlo židle. „Já ne. Jsem si jistý, že to udělal Jakub Nagy. A že od soudu odešel se zaslouženým trestem.“

„Díky. Můžu zavolat, kdybych něco potřeboval?“

„Jasně.“ Poklepal si na náprsní kapsu. „Rád jsem s vámi spolupracoval.“

„Zjistíte mi, jak přesně se jmenovala ta Sylva, nebo Simona?“

Jen pokýval hlavou. Podal mi ruku a odcházel. Ode dveří se na mě otočil. „Nezapomeňte si tady věci.“

Zaplatil jsem. Při odchodu jsem zakopl o igelitku opřenou o nohu stolu. Vzpomněl jsem si na Ježovičovu poznámku. Vytáhl jsem obsah igelitky na stůl. Šlo o kopii spisu k případu.

V Ostravě jsem ještě stihl vyslechnout tři účastníky party. Jeden z nich objevil Dominiku mrtvou.

Domů jsem se zase vrátil poměrně pozdě. Hana už spala a Aňa samozřejmě taky.

Byl jsem unavený, přesto jsem si sedl do obýváku a prošel pracovním maily. Dneska se mi zase pokoušel dovolat Honza. Nevzal jsem mu to. Tak jsem mu alespoň odpověděl na zprávy.

6. prosince, Hana

Sedm minut před šestou – takže sedm minut před budíkem – mě probudila Aňa, která za námi přišla do ložnice. Slyšela jsem ji vejít tiše do místnosti a přejít k Davidově straně postele. Já jsem se na té své ani nehnula.

Aňa vydržela mlčky stát sotva pár vteřin. Pak Davida tiše oslovila. Spal dál. Zkusila to ještě jednou, tentokrát o něco hlasitěji. Opět bez reakce. Na posteli jsem si sedla právě včas, abych viděla, jak ho začala tahat za ruku. Vzbudit se ho rozhodla taky hlasitým voláním.

David se jen otočil na druhou stranu. Otevřel oči. „Do postele jsem se dostal ve tři,“ pronesl zoufale.

Vstala jsem, vzala dceru a vyšla s ní z místnosti. Za doprovodu breku, protože Aňa se očividně probudila s vědomím, že musí být s tatínkem.

Uklidnila se až poté, co za námi do kuchyně vešel David.

„Myslela jsem, že se chceš vyspat,“ reagovala jsem na jeho náhlý příchod.

„Chtěl jsem, jenže to dost dobře nejde, když mě budí jeden malý křikloun,“ pronesl s úsměvem. Sedl si ke stolu a Aňa se mu okamžitě vyškrábala na klín.

„Včera se mě Honza ptal, kde jsi,“ oznámila jsem Davidovi a podala mu hrnek s kávou.

„Volal mi. Nevzal jsem to,“ přiznal.

„Je to šéf.“

„Jo, a Nagy mu řekl, že se mnou teď nějakou dobu nemá počítat. Očividně to nevzal na vědomí. V noci jsem procházel maily, předal mi pár věcí k řešení.“

„Budeš dneska večer doma?“ změnila jsem téma.

„Doufám, že jo. Na ředitelství se stavím zítra a s Honzou to proberu.“

Naše dcera slezla na zem, postavila se k francouzskému oknu a pozorovala sýkorky, které zrovna hodovaly v krmítku.

Vyměnila jsem si s ní místo a sedla si Davidovi na klín. Prsty jsem mu vjela do vlasů. „Já bych taky ocenila, kdybys byl dneska večer doma.“ Škádlivě jsem na něj mrkla.

„Jsem doma teď, tak bys toho měla využít.“

„Myslíš, že tady Aňa vydrží půl hodiny koukat na sýkorky?“ zeptala jsem se pobaveně.

„Proč půl hodiny? Stačí mi dvě minuty,“ reagoval s úsměvem.

„To jsem vážně chtěla slyšet. V tom případě –“ větu jsem nedokončila, protože se mi do zorného pole dostali Tomáš s Eliškou, kteří přes zahradu kráčeli k domu. Vstala jsem.

„V tom případě co?“ zajímalo Davida.

„V tom případě nemusíš domů vůbec spěchat. Za dvě minuty nestihneš to, co jsem si s tebou plánovala.“

„Můžeme jít do ložnice a já ti dokážu –“

Skočila jsem mu do řeči: „Věř mi, že za dvě minuty nestihneš to světlo na verandě spravit.“

Mrkl na mě. „To asi ne, ale stihl bych lepší věci. Zkus to se mnou, určitě nebudeš litovat.“

„O tom mě mělo přesvědčit to prohlášení o dvou minutách?“

Už neodpověděl, protože do kuchyně vešli Eliška s Tomášem.

Ve čtyřech jsme se nasnídali, jelikož David odešel v podstatě ihned poté, co Eliška vešla do místnosti.

Milovala jsem ho, ale občas jsem mu absolutně nerozuměla. Zrovna teď kvůli jeho postoji k Elišce. Což mi připomnělo, že jsem si chtěla promluvit s její matkou. Už včera, jenže jsem toho měla v práci dost a nestihla to. Slíbila jsem si, že to dneska napravím.

Z kanceláře jsem nakonec odjížděla až ve čtyři. Neměla jsem už náladu mluvit s Eliščinou matkou, takže jsem jen odjela ke Karolíně pro Aňu.

Doma jsem narazila na Tomáše. Zrovna vytahoval nádobí z myčky.

Po snídani jsem ho tam ani nenaskládala, takže to musel udělat on nebo Eliška.

„Ahoj Hani. Nádobí je umyté, vynesl jsem koš. Potřebuješ ještě s něčím pomoci? Třeba s večeří?“ zeptal se očividně velmi dobře naladěný.

„Ne, díky. Cos provedl?“

„Nic. Jenom jsem si uvědomil, jak jste všichni úžasní.“

„To je fajn. Mohl by sis to uvědomovat každý den? A z té vděčnosti začít i prát, uklízet a vařit?“ zeptala jsem se.

„Myslím, že ta vděčnost má své hranice.“ Zvážněl. „Mluvili jste s tátou o tom, že bych si od tebe koupil auto?“

„Ještě jsme se k tomu nedostali.“

Sedl si na židli. „Přemýšlel jsem o tom, že kdybych měl svoje auto, mohl bych před školou vozit ségru ke Karolíně,“ nadnesl. „Já jen, abyste to při posuzování mé žádosti zvážili,“ dodal už zase s úsměvem.

Usmála jsem se. „Při posuzování tvé žádosti to zvážíme.“

„Kdy jsi dostala svoje první auto ty?“ zeptal se po chvíli.

„Nedostala. První auto jsem si koupila, když mi bylo přes dvacet.“

Vlastně i řidičák jsem si dělala až ve dvaceti.“

„Proč?“

„Protože jsem na to neměla.“ *Občas ani na jídlo a nájem.*

Tomáš zvažněl. Mrzelo mě, že jsem o tom vůbec začala mluvit. Byla bych raději, kdyby se mu zase vrátil jeho spokojený výraz. Taky jsem se pak cítila líp.

„Kvůli tomu, že se ti zabil táta? Neměly jste pak s mámou peníze?“ zajímal se.

„Jo.“

„To muselo být těžké. Jak dlouho jsi žila s mámou, než odešla do ústavu?“

Než jsem ji nechala zavřít do ústavu, opravila jsem ho v duchu.

„Pár let. A nebylo to tak hrozné,“ zalhala jsem.

Povídali jsme si další půlhodinu. Přidala se k nám i Eliška. Oba mi pomohli s večeří i zabavit Aňu.

Usínala jsem šťastná. Před lety by mě vůbec nenapadlo, že zrovna já budu vedle sebe mít někoho, jako je David. Někoho, o koho se můžu opřít. A ještě k tomu dvě skvělé děti. Teď vlastně tři.

David mě probudil svým příchodem do ložnice. Bylo pár minut po druhé.

„Všechno v pořádku?“ zadrmolila jsem z polospánku.

„Jo, jen jsem na dálnici stál dvě hodiny kvůli nehodě. Pak jsem se ještě otočil na ředitelství. Potřeboval jsem něco prověřit.“

„Co to světlo?“

„Promiň, pustím se do toho, až se vyspím.“

Už jsem ho ani pořádně nevnímala a usnula.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Pohřbena zaživa.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.